

Primers auxilis adaptats a infants de segon cicle

First aid adapted to second cycle children

Autora: Maria Ros Alsina

Tutora: Mariona Corcelles Seuba

Curs: 2022-2023

Universitat Ramon Llull - FPCEE Blanquerna

Resum

Els primers auxilis són un tema important a les escoles perquè són una part integral de la seguretat i el benestar dels nens i nenes. Aquest treball de Fi de Grau té com a tema central els primers auxilis de manera adaptada amb infants de segon cicle (3 a 6 anys). Poques escoles aborden aquest tema i hi ha pocs estudis que detectin les necessitats formatives dels infants en aquest àmbit. El treball es realitza amb la finalitat de respondre a aquesta preocupació i inquietud sobre la manca de formació en primers auxilis en la infància, considerant que els accidents poden succeir en qualsevol moment i lloc de la vida quotidiana. Per tant, l'objectiu principal d'aquest projecte és elaborar una [pàgina web](#) accessible pels docents, que aborda un ampli ventall d'activitats i recursos per treballar els primers auxilis amb infants de 3 a 6 anys. Per tal d'ajustar i identificar les necessitats pel seu desenvolupament, s'ha dut a terme una anàlisi previ de les necessitats mitjançant l'ús d'un qüestionari que ha estat realitzat per 58 docents d'Educació Infantil i 44 professionals sanitaris de diferents àmbits. Els resultats mostren que majoritàriament els professionals de la salut i els docents consideren que els infants en aquestes edats tenen la capacitat de comprendre els conceptes de primers auxilis de

manera adaptada, i que és important i beneficiós introduir aquest tema des de les primeres etapes. Aquests resultats validen la rellevància i necessitat actual de crear aquest recurs web que permeti una millor accessibilitat per la pràctica i l'ensenyament dels primers auxilis a l'aula.

Paraules clau: Primers auxilis, metodologia, programació, segon cicle d'educació infantil, adaptació per infants, emergència, accident.

Abstract

First aid is an important topic in schools because it is an integral part of the safety and well-being of children in the school environment. The central theme of this Bachelor's Degree project is adapted first aid for children in the second cycle (ages 3 to 6). However, few schools address this topic and there are few studies that identify the educational needs of children in this area. Therefore, this project is carried out with the aim of addressing this concern and lack of training in first aid for children, considering that accidents can happen at any time and place in daily life. Specifically, the main objective of this project is to create a [web page](#) accessible to teachers that covers a wide range of activities and resources for teaching first aid to children aged 3 to 6. In order to adjust and identify the needs for their development, a preliminary analysis of the needs has been carried out using a questionnaire that has been completed by 58 Early Childhood Education teachers and 44 healthcare professionals from different areas. The results show that healthcare professionals and teachers mostly believe that children at these ages have the capacity to understand the concepts of first aid in an adapted way, and that it is important and beneficial to introduce this topic from the early stages. These results validate the current relevance and need for creating this web resource that allows for better accessibility to the practice and teaching of first aid in the classroom.

Keywords: First aid, methodology, programming, Second Cycle Infant Education, adaptation for children, emergency, accident.

Introducció

Els primers auxilis són les tècniques i procediments que es dona a una persona en una situació d'emergència de manera immediata abans d'anar en un centre sanitari, amb la intenció de mantenir-la amb vida i evitar complicacions (Rodríguez, 2011; Crespo et al., 2013).

No són procediments mèdics, sinó situacions d'emergència. L'objectiu principal dels primers auxilis és proporcionar una atenció sanitària a la persona afectada prèvia al tractament definitiu (Skeet, 1991).

Qualsevol persona hauria d'estar preparada per reaccionar davant d'una situació d'emergència i sobretot conscienciada de que te'n pots trobar una en qualsevol moment. Davant d'aquestes circumstàncies, hi ha moltes maneres d'actuar, que poden ser importants i de gran ajuda, però també hem de saber, que si no s'actua de manera correcta, pot afectar o posar en risc a la persona en situació d'emergència.

En l'àmbit educatiu veiem que el personal docent creu que té coneixement suficient sobre primers auxilis, tal com es veu a l'estudi citat. De la mateixa manera, veiem que hi ha una relació entre el professorat que ha rebut formacions i ha assistit a cursos específics i el coneixement que tenen sobre la matèria (Abelairas et al., 2019).

Com podem veure en diferents estudis, els coneixements dels joves sobre els primers auxilis són escassos, això indica, per tant, que les noves generacions no estan rebent aquest tipus d'educació tan necessària (González López, 2016).

Sabem que a Europa, només 5 països (Bèlgica, Dinamarca, França, Itàlia i Portugal) inclouen en la seva legislació l'ensenyament de primers auxilis a les escoles, així com també, 16 països recomanen aquesta pràctica ([Annex 1](#)). Per desgràcia, Espanya no està dins d'aquest grup, i per tant és necessari començar a formar els infants i als adolescents en aquesta matèria amb una metodologia adequada a cada edat.

Els infants de segon cicle d'educació infantil encara no tenen la capacitat de realitzar tècniques de primers auxilis de qualitat, però això no vol dir que no puguin rebre una formació pertinent i adequada a la seva edat que permeti, per exemple, aprendre com avisar als professionals, mantenir la calma, o saber com actuar en determinades situacions (Böttiger et al., 2017).

Els beneficis socials que aporta una educació com aquesta són transversals, ja que no només es queden en l'infant, sinó que també es transmeten a la família. Es crea, per tant, un sentiment de solidaritat i companyerisme entre els més petits/es, que a poc a poc comportarà un canvi dins la societat. Veiem, per tant, que els beneficis d'aquest tipus d'ensenyament no només es limiten a explicar conceptes bàsics sobre primers auxilis (Böttiger et al., 2017). En efecte, és rellevant i viable per l'àmbit educatiu, ja que pot aportar un nou punt de vista per tractar els temes exposats anteriorment. Adaptat a cada curs, permet treballar i introduir aspectes molt diversos sobre els primers auxilis, proporcionant als infants uns coneixements molt importants pel seu futur.

L'objectiu d'aquest treball és aportar una nova manera de treballar i introduir els primers auxilis, a través d'una metodologia adaptada als infants per apropar als infants a una formació útil de per vida.

1. Els primers auxilis

Els primers auxilis són les cures immediates que s'ofereixen a persones que han patit un accident o una malaltia sobtada, abans que arribi l'ajut mèdic especialitzat o abans que la persona afectada sigui traslladada a un centre d'atenció mèdica. Els primers auxilis tenen com a objectiu preservar la vida, prevenir complicacions, alleujar el dolor i ajudar a la recuperació de la persona afectada (Estrada et al., 2019).

Els primers auxilis es poden classificar en dos tipus segons la magnitud de la problemàtica: per una banda, els primers auxilis emergents i, per altra banda, primers auxilis no emergents.

Els primers auxilis emergents impliquen una atenció de situacions en els que existeix un perill vital per la víctima. En canvi, els primers auxilis no emergents, són els que no existeix un gran perill, com ara un dolor en alguna part del cos o una fractura (Vértice, 2012).

Els objectius principals dels primers auxilis són diversos. Aquestes tècniques es duen a terme per tal de preservar la vida de la víctima, també per prevenir l'empitjorament de l'individu i les seves lesions, és a dir, evitar que hi hagi complicacions més tard per una mala atenció. Un altre objectiu molt important és

assegurar el trasllat al centre sanitari i estar a prop del fet per tal de poder ajudar i/o donar la màxima informació necessària, i ajudar a la recuperació posteriorment (Rodríguez, 2011). Per acabar, també es pretén evitar que el problema pugui afectar a més persones properes en el lloc dels fets (Crespo et al., 2013).

Podem trobar uns principis bàsics per tal d'aconseguir els objectius esmentats anteriorment. Aquests principis es basen en un seguit de passos, des del moment que s'ha produït l'accident fins que es pot obtenir una assistència sanitària. Aquests passos s'anomenen PAS. Aquestes sigles corresponen a les paraules Protegir, Alertar i Socórrer. Són dutes a terme per a les persones que no tenen coneixements de formació sanitària (Crespo et al., 2013).

- **Protegir:** Assegurar que el lloc és segur tant per la persona que ajuda com per la víctima. És important no socórrer a la persona accidentada en un lloc insegur amb facilitat de risc per l'ajudant, podria passar a ser una víctima més i complicar la situació (Vértice, 2012).
- **Alertar:** Demanar ajuda i contactar amb el número **112** d'emergències.
- **Socórrer:** Prèviament, valorar la víctima i veure si respon, i tot seguit observar-lo per avaluar els danys. Per acabar, decidir quines actuacions l'ajudaran i finalment actuar (Vértice, 2012).

1.1. Consideracions generals dels primers auxilis

Ens referim com a primer interventor, sigui sanitari o no, la persona que dona la primera atenció a la víctima que ha patit una situació d'emergència, ja sigui conseqüència d'una malaltia sobtada o per un accident. Aquesta persona, en aquestes situacions, hauria de portar a terme un conjunt de condicions que la facilitarà per ajudar a l'accidentat de la millor manera possible (Crespo et al., 2013). En el Manual de primers auxilis de Rodríguez (2011) i de Crespo (2013), podem trobar exemples d'aquestes capacitats i actituds, com ara:

- L'auxiliador ha de mantenir la calma, estar el més tranquil possible però actuar amb rapidesa.
- Assegurar-se que el lloc és segur abans d'iniciar l'ajuda.

- Només realitzar les accions que es coneguin i que siguin indispensable i sobretot fer-ho amb seguretat. Segons Rodríguez (2011), s'ha demostrat que una mala maniobra d'ajuda en una víctima amb eventual lesió de columna vertebral pot provocar discapacitat irreversible.
- En una situació on es troben múltiples accidentats, l'atenció ha de ser prioritzada en el que més ho necessiti. S'ha de donar prioritat a les víctimes, com ara una parada cardiorespiratòria amb una hemorràgia massiva o víctimes inconscients.
- No moure la persona accidentada fins que no s'hagi identificat la gravetat de la lesió, la posició es modificarà un cop es coneguin els riscos i amb la cura necessària.
- Mantenir la temperatura corporal de la víctima, si és necessari en algun cas, abrigar-lo.
- No donar mai begudes ni altres coses per boca a una persona que està inconscient.
- Intentar tranquil·litzar l'accidentat i no deixar-lo sol. També intentar evitar que observi les seves pròpies lesions, sobretot si són lesions amb un gran sagnat o una pèrdua d'una extremitat.
- En el cas que la víctima hagi perdut una extremitat, cal recollir-la en una bossa i portar-la al servei d'urgència, ja que podria ser reimplantada.
- Sol·licitar ajuda a totes aquelles persones presents, per facilitar el trànsit i comunicar amb un centre assistencial. Cal allunyar els observadors per deixar espai a l'accidentat i els auxiliadors puguin atendre sense problemes (Alveal, et al., 1995).

1.2. Tècniques dels primers auxilis

Com s'ha mencionat anteriorment, en tota actuació com a socorrista no sanitari, s'ha d'aplicar prèviament el protocol PAS (Protegir, Avisar i Socórrer). Per tal de socórrer, és necessari valorar els signes vitals (pols, respiració, temperatura corporal), imprescindibles per garantir la supervivència de la víctima. Així doncs, s'haurà de valorar: consciència, respiració i circulació.

Per socórrer cal saber algunes de les tècniques bàsiques dels primers auxilis per tal de poder-les aplicar. A [l'Annex 2](#) podem observar l'ordre d'exploració per tal de seguir els passos depenent de la situació. A continuació s'explica concretament que vol dir cada sigla.

- **La S.V.B:** Les sigles corresponen a les paraules Suport Vital Bàsic, també coneguda com a **R.C.P** (reanimació cardiopulmonar). Aquesta s'ha d'aplicar de manera immediata, en el mateix lloc que es produeix l'esdeveniment i sense cap equip específic (Ortega, 2016). Consisteix en:
 - **Compressions:** 30 compressions toràciques manuals sobre la zona mitjana de l'estern, comprimint-lo uns 5 cm. La posició més correcta és col·locar-se de genolls al costat de la víctima, recolzant els braços ben rectes dipositant el pes del cos sobre el pit de l'accidentat. La freqüència és de 100 compressions per minut.
 - **Permeabilitat de les vies aèries:** cada 30 compressions, s'atura per omplir els pulmons de la víctima. Per fer-ho cal realitzar una hiperextensió del coll.
 - **Respiracions:** Es donarà aire amb la maniobra coneguda com el "boca a boca". Aquesta maniobra s'ha de dur a terme mantenint la hiperextensió del coll. També és necessari pinçar el nas de la víctima, per evitar-ne la sortida de l'aire. S'ha de realitzar dues insuflacions i continuar amb 30 compressions més.
- **P.L.S:** La posició lateral de seguretat és la posició d'espera i transport adequada per la persona inconscient. Consisteix a posar la persona accidentada amb un dels braços en forma de L mirant cap amunt i l'altre braç rodejant el seu propi coll i a continuació col·locar-lo de costat direcció on hi ha el braç en forma de L amb la cama de sobre aixecada i la de sota estirada. Aquesta posició lateral evita que pugui ofegar-se en cas de vòmit.
- **O.V.A.C.E:** L'obstrucció de la via aèria per cos estrany, també coneguda com la maniobra **d'Heimlich**, és el taponament de la via aèria, impeding el pas adequat de l'aire, causant una parada respiratòria, que si no es fa res al respecte pot

provocar una hipòxia greu, la qual donaria lloc a una inconsciència i podria derivar-se en una parada cardiorespiratòria i la mort (Pasadas i Pérez, 2021). Pot haver-hi un taponament parcial o total. Si és parcial cal animar a la persona que tossi sense donar cops a l'esquena. En canvi, si és total, no pot tossir ni emet cap so i, per tant, es necessita una resposta ràpida. Cal col·locar-se a la part posterior de la víctima, inclinar-la endavant de manera lleugera i amb la mà donar 5 cops forts a la part alta de l'esquena. Després cal rodejar la víctima per sota les aixelles amb els braços, col·locant les mans de forma de puny una sobre l'altre a la boca de l'estómac i, ajudats pels dos braços, es faran 5 compressions abdominals que aniran cap a l'interior de la panxa i cap amunt simultàniament, d'aquesta manera empenyes l'objecte estrany per pressió cap a fora. En el cas que la víctima perdi la consciència, es realitzarà les maniobres d'RCP.

- **Hemorràgia:**

La víctima es pot trobar amb una forta hemorràgia, és a dir una sortida de sang dels conductes o vasos pels quals circula. Segons el vas sanguini afectat, classifiquem l'hemorràgia en dues: externa o interna.

- En el cas que sigui **externa**: cal aplicar una compressió directa a sobre l'hemorràgia durant uns 5-10 minuts, si pot ser amb una peça de roba neta o una gasa estèril. Elevar l'extremitat afectada per damunt del cor, d'aquesta manera disminueix la pressió arterial.
- En el cas que sigui **interna**: cal estirar a la víctima amb les cames elevades i cobrir-la encara que faci calor. Cal que siguem conscients que no es pot donar cap aliment ni beguda.

1.3. Rellevància dels primers auxilis a l'etapa d'infantil

Els primers auxilis són realment importants en les nostres vides, la qual cosa hauríem d'estar ensenyats des d'una edat primerenca, ja sigui pel simple fet de tenir coneixements bàsics del cos humà com per tenir coneixements per la supervivència, tant per accidents greus com no tan greus. D'aquesta manera, es pot ajudar i aportar el seu

gra de sorra en la societat i fins i tot salvar vides, ja que sabríem que hauríem de fer en determinades situacions (Diaz, 2021).

Les institucions educatives són el vehicle de transmissió dels coneixements bàsics per cobrir la necessitat social de formar a l'alumnat en matèria dels primers auxilis. En treballar els primers auxilis a les escoles, on es pot fer seguint una correcta programació de continguts i procediments, aquests podran ser adquirits de forma més coherent i precisa (Berzal, 2017, p. 18).

Per tant, la formació sobre els primers auxilis és un temari necessari en el sistema educatiu, però que encara està pendent d'aplicació en les aules. Però no s'hauria d'ajornar més, ja que com més aviat aquests coneixements i habilitats siguin adquirits, més accidents es podran prevenir (Blanco Sánchez, 2020). Com molt bé diu Tse et al. (2022, p.4), *“Per concloure, creiem fermament que l'educació dels nens petits tant en un programa de primers auxilis reanimador com no reanimador és crucial”*.

Segons l'estudi de Tse et al. (2022), demostra que els infants de cinc anys poden aprendre coneixements bàsics sobre els primers auxilis, com per exemple trucar a l'ambulància i gestionar el trauma, les lesions al cap, i les hemorràgies.

1.4. Activitats i recursos per treballar els primers auxilis a l'etapa infantil

En el context de l'educació infantil, els primers auxilis són una habilitat fonamental que els infants han d'aprendre per poder actuar davant de situacions d'emergència. Segons Sapos i Princesas (2021), és important que els nens aprenguin sobre primers auxilis de manera lúdica i divertida, mitjançant activitats que els permetin adquirir coneixements i habilitats de manera amena i pràctica.

Per treballar els primers auxilis a l'etapa infantil, es poden fer servir diverses activitats i recursos. A continuació, es presenten algunes idees:

- Jocs de rol: Una activitat que Sapos i Princesas (2021) proposa per treballar aquest tema amb els infants és “El joc de la Creu Roja”. Els jocs de rol són una activitat lúdica i educativa que poden ajudar els infants a aprendre com actuar en situacions d'emergència. Per exemple, es pot crear un escenari d'emergència i

demanar als nens que simulin una trucada al servei d'emergència, una evacuació o una atenció a un company ferit.

- Demostracions pràctiques: Altres activitats que es poden utilitzar per ensenyar primers auxilis a nens i nenes també proposades per Prada (2020), és el de les “Tècniques bàsiques de primers auxilis”. Realitzar demostracions pràctiques és una manera efectiva d'ensenyar als infants com actuar en situacions d'emergència. Es poden fer servir ninos o peluixos i materials de primers auxilis per mostrar com aplicar una cura o embenat, o com fer una reanimació cardiopulmonar (RCP).
- Activitats a l'exterior: Les activitats a l'aire lliure també poden ser útils per ensenyar els infants sobre els primers auxilis. Per exemple, es poden organitzar caminades al bosc o a la muntanya i ensenyar als infants com tractar ferides, picades d'insectes, cremades solars, entre d'altres. Segons Fernández Palma (2018), l'educació a l'aire lliure pot ser una manera efectiva de complementar l'educació convencional a l'aula i permetre que els nens i les nenes explorin i aprenguin en un ambient natural i autèntic.
- Contes i materials didàctics: Els contes són una eina molt valuosa a l'educació infantil, ja que poden ajudar els nens a desenvolupar la seva imaginació, creativitat, empatia i comprensió del món que els envolta (Gutiérrez, 2017). Hi ha diversos materials didàctics disponibles que poden ajudar a ensenyar els nens i nenes sobre els primers auxilis, com ara contes. Aquests tipus de materials poden ser útils per complementar les activitats i reforçar els coneixements adquirits.
- Jocs dinàmics: Una de les activitats que es poden utilitzar per ensenyar primers auxilis a infants són les proposades per Prada (2020), on es presenten activitats com "La farmaciola de primers auxilis", d'aquesta manera es pot treballar conceptes més concrets com ara el número d'emergències o el material de la farmaciola dels primers auxilis. Per exemple, amb el número es pot dibuixar un telèfon gros a la classe i han de saltar a les tecles corresponents i respecte a la

farmaciola, es pot portar material variat i han de decidir quin material del qual s'ha portat és necessari o no que hi hagi dins la farmaciola.

- Cançons educatives: Sapos i Princesas (2021) proposa ensenyar primers auxilis als nens i nenes amb cançons, com ara “Avisar al 112 cantant”. Les cançons educatives poden ser una manera divertida d'ensenyar els nens sobre els primers auxilis. Per exemple, com he dit anteriorment, una cançó amb rimes sobre com trucar al servei d'emergència o també sobre com fer una cura.
- Visites d'experts: Es pot intentar convidar un professional dels serveis d'emergència o un infermer/a perquè visiti l'escola i parli amb els infants sobre els primers auxilis. Això pot ser una oportunitat única perquè els nens puguin fer preguntes i obtenir informació de primera mà.
- Activitats de pintar i dibuixar: L'art, com dibuixar i pintar pot ser una eina valuosa per a l'aprenentatge i el desenvolupament emocional dels infants. És important fomentar la creativitat i l'expressió artística en els infants des de ben petits per ajudar-los a desenvolupar habilitats rellevants per al seu futur (Raja, 2013). És possible ensenyar els conceptes bàsics de primers auxilis als infants a través d'activitats creatives com ara pintar i dibuixar. De fet, aquestes activitats poden ser una forma divertida i interactiva d'introduir conceptes rellevants de seguretat i primers auxilis. Per exemple, es pot demanar als nens i nenes que dibuixin o pintin imatges de situacions d'emergència, que dibuixin o pintin diferents parts del cos humà per ensenyar a identificar i tractar lesions comunes, com a talls, raspadures i blaus o també que pintin un dibuix d'una farmaciola dels primers auxilis.

Objectius

Són poques les escoles les quals treballin els primers auxilis. Fins i tot, hi ha pocs estudis que es basin a detectar les necessitats formatives dels infants. Per això, aquest treball sorgeix des de la preocupació i la inquietud que no es treballi suficient un tema tan important com aquest. Són molts els accidents que una persona es pot trobar a la seva vida quotidiana, en qualsevol lloc i moment. Per aquesta raó, és crucial que la gent, i, per consegüent, els infants, estiguin preparats per actuar en situacions

d'emergència a partir de diverses estratègies per tal que la situació sigui el més millorable possible (Blanco Sánchez, 2020). Per tant, l'objectiu principal d'aquest projecte és crear un conjunt d'activitats didàctiques desenvolupades per infants d'entre 3 a 6 anys sobre els primers auxilis, que quedin recollides en un format digital per tal que el professorat de segon cicle de centres educatius hi puguin recórrer. D'aquesta manera, aplicar-les a les aules i treballar-ho amb aquests infants.

Aquest objectiu es pot relacionar amb l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 3, "Salut i benestar". Aquest té com a finalitat assegurar una vida sana i promoure el benestar per a tothom, independentment de la seva edat. En el cas d'aquest estudi proporcionar primers auxilis adaptats als infants, pot ser una manera de promoure la salut i el benestar dels més petits i petites. A més, també es podria relacionar amb l'objectiu número 4 "Educació de qualitat", ja que proporcionar formació sobre primers auxilis adaptats a infants promou l'educació i la formació de qualitat per a tots i totes.

Aquesta recerca es divideix en dues fases. Per una banda, la detecció de necessitats sobre el treball dels primers auxilis a l'etapa infantil de 3-6 anys i, per altra banda, dissenyar una sèrie d'activitats didàctiques adaptades per infants de segon cicle dins un programa digital. A continuació es mostren els diferents objectius específics per cada fase:

Detecció de necessitats sobre el treball dels primers auxilis de 3-6 anys:

1. Identificar quins coneixements i quines tècniques de primers auxilis poden ser capaços d'entendre i de fer els infants de segon cicle.
2. Conèixer la importància que donen els docents i els sanitaris sobre treballar els primers auxilis a les aules de segon cicle.
3. Detectar si a les escoles, concretament a les aules de 3-6 anys, han treballat o treballarien els primers auxilis a les aules.
4. Determinar al grau que consideren adequades unes activitats per aplicar a les aules.
5. Realització d'una prova pilot d'alguns recursos d'ensenyament dels primers auxilis adaptats a l'educació infantil per avaluar la seva eficàcia.

Disseny de les activitats didàctiques en un recurs digital:

- Elaborar un conjunt d'activitats en un format digital, on els docents de segon cicle d'educació infantil puguin consultar i utilitzar les activitats adaptades dels primers auxilis pels infants de 3 a 6 anys.

Mètode

Detecció de necessitats sobre el treball dels primers auxilis de 3-6 anys:

Per la detecció de necessitats s'ha dut a terme, d'una banda, un estudi de camp, descriptiu i transversal. D'altra banda, una recerca-acció, posant en pràctica alguns dels recursos proposats en el marc teòric per l'ensenyament dels primers auxilis a l'etapa d'educació infantil.

- **Participants:**

La mostra per la detecció de necessitats ha estat de 58 docents d'Educació Infantil i 44 professionals sanitaris d'arreu de Catalunya, per tant, s'ha obtingut un total de 102 participants. Del total dels docents cal destacar que el 29,4% eren d'I3, el 26,5% eren d'I4, el 17,6% eren d'I5 i el 26,5% eren docents que en algun moment de la vida han estat en algun d'aquests cursos d'educació infantil. En el cas dels professionals sanitaris cal destacar que hi ha hagut una varietat d'àmbits de la salut, especialitzats en infermeria, metges d'atenció primària, auxiliars d'infermeria, radiologia, entre d'altres.

Per acabar, també s'ha comptat amb la participació de 3 infants d'I3 de la meva escola de pràctiques, [l'Escola Franciscanes](#) de Vilassar de Mar, ja que durant la meva estada, vaig tenir l'oportunitat d'enfocar la meva intervenció en l'aplicació dels primers auxilis a l'aula de manera adaptada aplicant alguns dels recursos de la web.

Característiques de la intervenció per la prova pilot

Com he esmentat anteriorment, aquest curs 2022-2023 com alumna de 4t, en l'assignatura de Pràcticum III, vaig tenir l'oportunitat de posar en pràctica diverses activitats adaptades i relacionades amb els primers auxilis com a intervenció durant les pràctiques intensives del segon semestre. A través d'aquest [enllaç](#), es pot visualitzar les graelles de programació que vaig crear inicialment per planificar aquestes activitats.

- **Instrument:**

L'instrument de recollida de dades ha estat un qüestionari ([Annex 3](#)) format per 16 preguntes per tal de detectar les necessitats sobre el treball dels primers auxilis de 3 a 6 anys. Aquest està dividit en quatre apartats: en primer lloc, quatre preguntes per la identificació dels coneixements i les tècniques que són capaços de fer els infants de segon cicle. En segon lloc, tres preguntes per saber la rellevància que donen els docents i els sanitaris sobre treballar o introduir els primers auxilis amb infants de 3 a 6 anys. En tercer lloc, dues preguntes dirigides especialment als docents sobre la detecció de treballar o introduir a infantil els primers auxilis i, en quart lloc, una pregunta dirigida als experts en àmbit sanitari sobre quines tècniques poden ser adaptables pels infants de segon cicle. Finalment, també he volgut destacar algunes activitats que es podria treballar amb els infants perquè els participants em donin el seu punt de vista. Aquest apartat, doncs, està compost per sis preguntes. El qüestionari s'ha dissenyat mitjançant un quadre de comandament ([Annex 4](#)) que parteix dels objectius de la recerca.

Alhora, per la prova pilot s'ha aplicat una graella d'observació ([Annex 5.1](#)) com a instrument, per recopilar informació sobre la resposta que donen els infants envers l'aplicació dels primers auxilis a infantil, en concret l'interès que mostren tres infants en front el tema principal.

Procediment de la recollida i anàlisi de les dades:

En primer lloc, per tal d'aconseguir el màxim de respostes possibles, el qüestionari ha estat enviat mitjançant el contacte de docents de diferents escoles i també a sanitaris de diferents hospitals de Catalunya. A més, se'ls ha sol·licitat que distribueixin el qüestionari a companys i companyes de professió, amb l'objectiu de recopilar més informació rellevant per la investigació. És important destacar que la participació en el qüestionari ha sigut completament voluntària i que s'ha informat prèviament els participants sobre els objectius de la recerca abans que el responguin.

En relació amb l'instrument s'ha combinat una anàlisi quantitativa i qualitativa (respostes obertes) per assolir els objectius establerts en el quadre de comandament que es va dissenyar prèviament. Els resultats obtinguts en el qüestionari, majoritàriament han sigut analitzats quantitativament, per mitjà de tècniques estadístiques, però també van ser sotmesos a una anàlisi qualitativa a través de la identificació de patrons i temes emergents. Així, la combinació d'aquests enfocaments ha permès una anàlisi més completa i exhaustiva de les dades recollides i ha proporcionat una visió més precisa i detallada dels resultats obtinguts en la recerca.

En segon lloc, s'ha fet l'observació de tres infants durant la intervenció de l'estada de pràctiques envers les activitats sobre els primers auxilis. Les observacions han estat realitzades durant tres sessions amb mostreig temporal, a través d'un registre discontinu a nivell d'intraseccions. Aquestes observacions s'han dut a terme en un context natural en l'aula i posteriorment s'han analitzat les dades observades per acabar extraient unes conclusions. L'avaluació de la intervenció de l'assignatura de Pràcticum III, la qual he utilitzat graelles d'observació per recopilar dades quantitatives dels tres infants sobre les respostes dels subjectes d'estudi, he realitzat un sumatori ([Annex 5.2](#)) per analitzar les dades recopilades i obtenir una visió més clara dels resultats

obtinguts. Per avaluar-los he tingut en compte tres subcategories: l'actitud, l'aprenentatge i la interacció amb els companys/es.

Disseny de les activitats didàctiques en un recurs digital:

- **Destinatari:**

El recurs digital anomenat “Primers auxilis per a petits aventurers: activitats i recursos per infants de segon cicle” va dirigit pels docents i els infants de segon cicle, és a dir, de 3 a 6 anys. Els docents poden recórrer a aquest recurs digital quan vulguin consultar de quina manera treballar els primers auxilis a l'aula amb infants de segon cicle, ja que aquest conté un conjunt d'activitats per treballar amb ells i elles de manera adaptada a la seva edat. Per tant, les activitats estan dirigides i pensades pels infants de 3 a 6 anys, perquè puguin conèixer i aprendre respecte a aquest tema.

Resultats i discussió

1. Resultats de la detecció de necessitats

Objectiu 1: Identificar quins coneixements i quines tècniques de primers auxilis poden ser capaços d'entendre i de fer els infants de segon cicle.

En primer lloc, pel que fa al primer objectiu de l'estudi, sobre la capacitat dels infants de segon cicle per entendre què són els primers auxilis (*Figura 1*), es pot observar i destacar que un 65,5% de mestres i un 72,7% de sanitaris consideren que els infants poden comprendre bastant o molt sobre els primers auxilis.

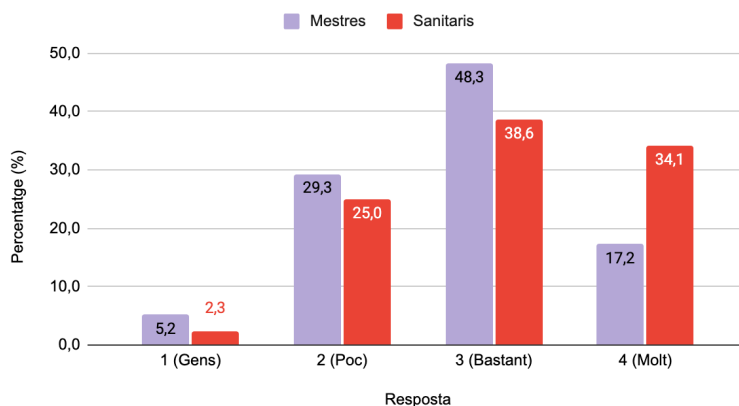

Figura 1: Els infants de segon cycle creus que són capaços d'entendre que són els primers auxiliis?

En segon lloc, pel que fa a si els primers auxiliis es poden adaptar pels infants de segon cycle (Figura 2) es pot afirmar que la majoria dels mestres enquestats, un 72,4% i la majoria dels sanitaris, 81,4%, opinen que això seria possible en tots els cursos d'educació infantil, només un 22,4% dels mestres i un 18,6% dels sanitaris consideren que només es pot adaptar pels infants d'I5.

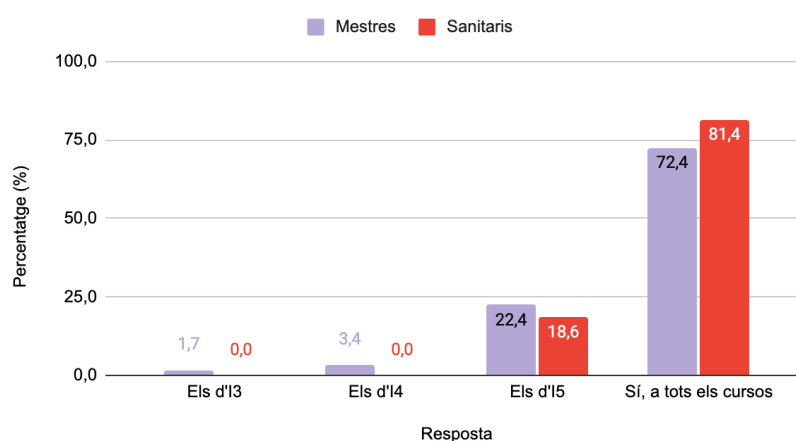

Figura 2: Creus que els primers auxiliis es poden adaptar per a infants de segon cycle (3-6 anys)?

Els resultats del present estudi concorden amb l'afirmació de Berzal (2017). Defensa que si es fa mitjançant una correcta programació de continguts i procediments en la formació de primers auxiliis a les escoles per una transmissió dels coneixements bàsics sobre els primers auxiliis, els alumnes podran adquirir aquests coneixements. Per tant, aquestes troballes justifiquen que els infants de segon cycle poden ser capaços d'entendre què són els primers auxiliis de manera adaptada a la seva edat.

En tercer lloc, pel que fa a quines són les tècniques dels primers auxiliis que poden ser adaptables pels infants de 3 a 6 anys (Figura 3), podem veure una major diferència en la tècnica P.L.S (Posició Lateral de Seguretat) i l'Hemorràgia, amb un 67,9% de mestres i un 71,9% de sanitaris, en canvi, una inferior quantitat en les

tècniques S.V.B (Suport Vital Bàsic) o RCP (Reanimació cardiopulmonar) amb un 32,1% de mestres i un 28% de sanitaris.

Per tant, consideren que les dues primeres tècniques poden ser més adaptables i fàcils pels infants.

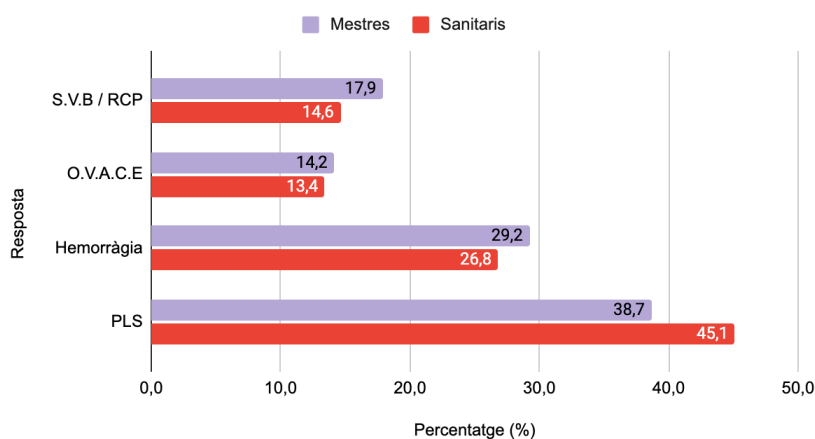

Figura 3: Quines de les següents tècniques creus que es poden adaptar per infants de segon cycle (3-6 anys)?

Aquesta informació contrasta amb Böttiger et al. (2017), ja que indica que tot i que els infants de segon cycle d'educació infantil no tenen la capacitat de realitzar tècniques de primers auxilis de qualitat, poden rebre una formació pertinent i adequada a la seva edat. Per tant, es posa de manifest la importància de proporcionar una formació adequada als infants, tot i les seves limitacions en la realització de tècniques de primers auxilis, i destaca la necessitat d'identificar les tècniques més adaptables per a aquesta franja d'edat, com es mostra en els resultats del qüestionari.

Objectiu 2: Conèixer la importància que donen els docents i els sanitaris sobre treballar els primers auxilis a les aules de segon cycle.

En referència al segon objectiu conèixer la importància que donen els docents i els sanitaris sobre treballar els primers auxilis a les aules de segon cycle, els resultats (Figura 4) mostren que, hi ha un consens significatiu entre els mestres i els sanitaris enquestats sobre la importància i utilitat d'introduir el tema dels primers auxilis des de ben petits. La gran majoria dels mestres, un 82,8% i dels sanitaris un 84,1% enquestats

consideren que és molt important i útil introduir el tema dels primers auxilis des de ben petits.

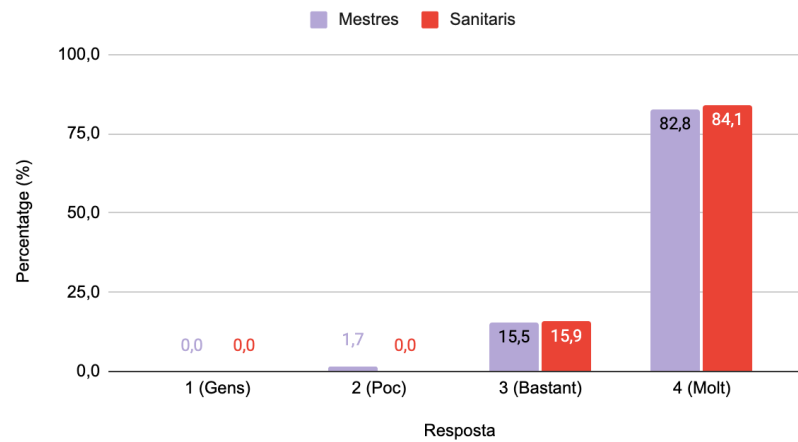

Figura 4: Creus que és important i útil introduir el tema dels primers auxilis des de ben petits?

En segon lloc, respecte per què creien important introduir el tema dels primers auxilis des de petits/es, les respostes obtingudes (n=78) indiquen que ensenyar primers auxilis als nens des d'una edat primerenca és important per diverses raons. Això els ajuda a estar preparats per a situacions d'emergència, prendre consciència dels perills i saber com actuar en cas de risc. També normalitza aquestes situacions i redueix la por i l'ansietat. Això augmenta la seguretat civil i salva vides. A més, l'ensenyament de primers auxilis fomenta valors com la responsabilitat, l'empatia i la prevenció. En general, es considera que l'ensenyament de primers auxilis és fonamental per salvar vides i hauria de ser adaptat a cada edat perquè els nens integrin aquests coneixements de manera natural i estiguin preparats per a qualsevol situació d'urgència o emergència vital.

Aquests resultats coincideixen amb l'afirmació de Diaz (2021). Pensa que els primers auxilis són importants en les nostres vides i és essencial que aprenguem a una edat primerenca, ja que això ens permetrà tenir coneixements fonamentals sobre el cos humà i com respondre en situacions d'emergència, siguin greus o no. A més, afirma que aquest coneixement ens poden permetre ajudar i contribuir positivament a la societat,

fins i tot potencialment salvar vides, ja que sabrem com actuar en situacions difícils. Per tant, aquesta justificació avala la importància d'introduir i treballar el tema dels primers auxilis des de ben petits i reconeixen els beneficis que això pot tenir per a la seguretat i el benestar dels nens i els que els envolten.

Objectiu 3: Detectar si a les escoles, concretament a les aules de 3-6 anys, han treballat o treballarien els primers auxilis a les aules.

Segons els resultats obtinguts (*Figura 5*), revelen que només una proporció relativament petita de mestres, un 20,7 i sanitaris, un 5,3%, han treballat o parlat alguna vegada dels primers auxilis a les aules de segon cycle (3-6 anys).

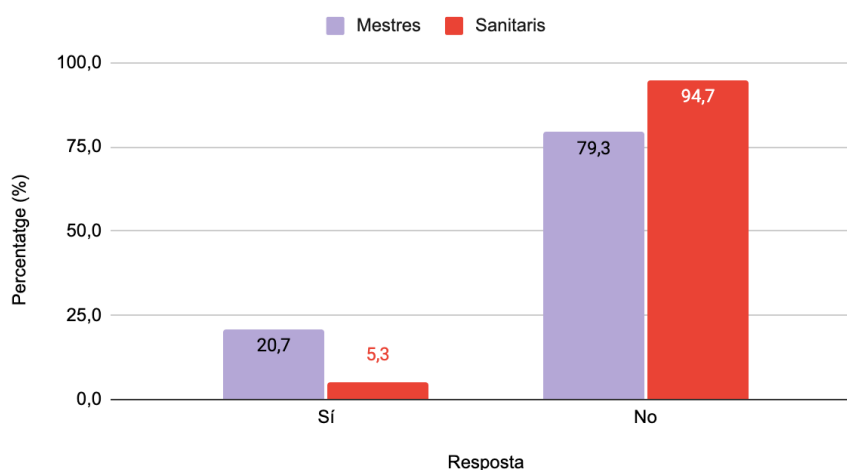

Figura 5: Heu treballat o parlat alguna vegada els primers auxilis a les aules de segon cycle?

Respecte al com han treballat els primers auxilis a l'aula, he obtingut diverses respostes (n=9). Alguns docents han abordat l'ensenyament de primers auxilis a les aules de segon cycle mitjançant diverses estratègies. Alguns han utilitzat casos pràctics i pràctica real perquè els estudiants puguin aplicar allò après. Altres han recorregut a contes, imatges i exemples concrets per il·lustrar la importància dels primers auxilis.

També s'ha donat el cas que els estudiants hagin descobert la necessitat d'aprendre primers auxilis per ells mateixos, per exemple, a través de pictogrames de la maniobra d'Heimlich al menjador, cosa que ha donat lloc a discussions i activitats a

l'aula. En altres casos, s'ha parlat de primers auxilis només de manera superficial, introduint conceptes bàsics, i en alguns casos s'han fet servir contes específics per ensenyar als estudiants com actuar en situacions d'emergència.

Aquests resultats el podem contrastar amb l'estudi de Böttiger et al. (2017), la qual afirma que a Europa, només 5 països (Bèlgica, Dinamarca, França, Itàlia i Portugal) inclouen en la seva legislació l'ensenyament de primers auxilis als centres educatius. Desafortunadament, Espanya no està inclosa en aquest grup. Per tant, aquests resultats mostren una baixa implementació d'aquesta temàtica a les aules de segon cycle. Això pot indicar la necessitat de promoure una major consciència i formació en el camp dels primers auxilis a les aules de segon cycle, amb l'objectiu de millorar les habilitats d'emergència dels infants en aquesta edat tan important.

Objectiu 4: Determinar al grau que consideren adequades unes activitats per aplicar a les aules.

Per una banda, pel que fa a les activitats que es podria treballar amb els infants de 3 a 6 anys, podem observar (*Figura 6*) que una quantitat molt elevada tant de mestres (M.) com de sanitaris (S.), les consideren molt adequades i útils treballar-les a l'aula. Pel que fa a la primera activitat mostrada, és a dir, les cançons educatives, veiem un 81,00% de mestres i un 84,1% de sanitaris la qual pensen que és adequada i en relació amb la següent activitat mostrada, els contes i materials didàctics, indica un 87,9% de mestres i un 86,4% de sanitaris. Respecte als jocs dinàmics, es pot veure un 88,2% de mestres i un 78,4% de sanitaris i, en canvi, les demostracions pràctiques un 74,1% de mestres i un 65,9% de sanitaris. Finalment, trobem les activitats de pintar i dibuixar que per part dels mestres ha sigut un 70,7% i per part dels sanitaris un 68,2%.

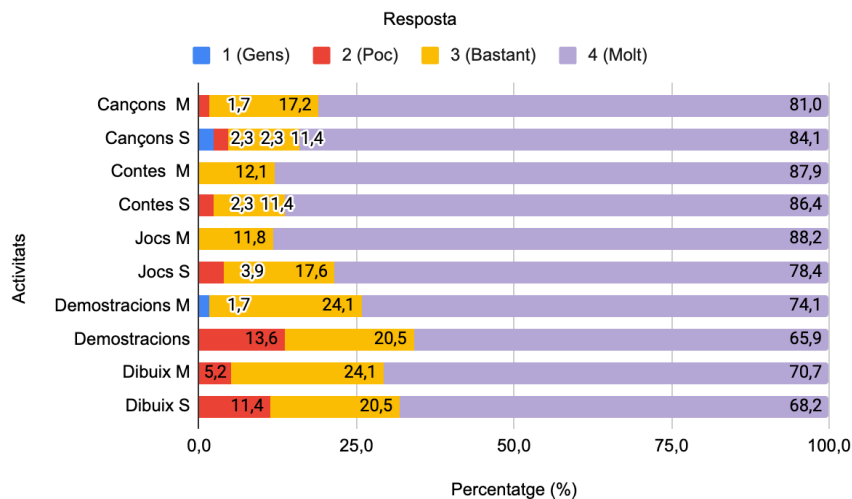

Figura 6: Activitats per treballar els primers auxilis amb infants de 3 a 6 anys.

Per tant, aquestes activitats són àmpliament acceptades per mestres i professionals de la salut, suggerint que poden ser una eina efectiva i ben valorada per a l'educació sobre emergències i salut en segon cicle d'educació infantil. Tal com diu Gutiérrez (2017), els contes són una eina educativa avaluable pels infants, ja que ajuden a desenvolupar la imaginació, creativitat, empatia i comprensió del món. Hi ha materials didàctics disponibles, com ara contes, que poden ensenyar als nens sobre els primers auxilis i complementar altres activitats educatives. Així mateix, també es destaca la importància de promoure la capacitat creativa i l'expressió artística en els infants per facilitar el desenvolupament de competències rellevants per al seu futur, tal com diu Raja (2013). En aquest sentit, les activitats de pintar i dibuixar també són àmpliament acceptades com a eines efectives per treballar els primers auxilis amb infants de segon cicle.

Per altra banda, per recollir idees vaig preguntar quines altres activitats es podria fer amb els infants de segon cicle. En el qüestionari es troba diverses respostes (n= 29) interessants. En suggereix ensenyar eines i situacions d'emergència a través del joc simbòlic, dinàmiques de grup, simulacres i teatre. També es proposa la creació de racons de primers auxilis amb materials reals, jocs de rol i casos pràctics. A més, es pot utilitzar material audiovisual com a vídeos de dibuixos i presentacions amb imatges

atractives per mantenir l'interès dels nens i nenes. Altres recomanacions inclouen la realització d'activitats fora de l'ambient escolar i rebre visites de personal sanitari especialitzat. També s'assenyala fomentar la participació de pares/mares amb oficis relacionats amb aquesta matèria i parlar sobre casos reals que passin al voltant del grup.

Finalment, es proposa realitzar jocs dinàmics com gimcanes i demostracions per mantenir l'atenció i la participació dels nens i nenes.

Objectiu 5: Realització d'una prova pilot d'alguns recursos per avaluar la seva eficàcia.

Pel que fa a resultats preliminars de la posada en pràctica, podem observar en els tres gràfics ([Annex 5.3](#)) que els infants han donat una resposta positiva tant en actitud (88,89%), en aprenentatge (83,33%) i en interacció amb els companys/es (83,33%). Per tant, això indica que les activitats adaptades dutes a terme a l'escola de pràctiques han estat efectives i han tingut un impacte positiu en els participants. Això concorda amb Berzal (2017), ja que justifica que si es treballa amb una correcta programació de continguts i procediments, els infants podran adquirir els coneixements de forma més clara i precisa, és a dir, positivament.

Conclusions de la detecció de necessitats

Les principals conclusions extretes de la recerca són:

1. Tant els sanitaris com els docents creuen que els nens i nenes de segon cicle d'edats compreses entre 3 i 6 anys són capaços d'entendre què són els primers auxilis, la qual és congruent amb altres estudis anteriors.
2. La majoria dels enquestats consideren que les tècniques dels primers auxilis poden ser adaptades per als infants de segon cicle, incloent-hi els alumnes d'I3, I4 i I5. Això està en línia amb les conclusions d'altres estudis que destaquen el paper clau de les institucions educatives en la formació dels estudiants en matèria de primers auxilis.
3. Es poden utilitzar opcions com l'ús de contes i materials didàctics, jocs dinàmics, demostracions pràctiques, cançons educatives i activitats de pintar i dibuixar per treballar els primers auxilis amb els infants a l'aula, la qual és

considerada adequada i efectiva per ensenyar als nens i nenes com respondre davant d'una situació d'emergència. La implementació d'una programació adequada de continguts i procediments pot afavorir una adquisició més coherent i precisa d'aquests coneixements per part dels infants.

4. Respecte a la posada en pràctica a l'escola, he pogut observar que tot i ser una aula d'I3, les activitats que s'han dut a terme han estat satisfactòries. Els infants han participat activament i han demostrat tenir uns coneixements suficients en relació amb els primers auxilis. En general els nens i nenes de l'aula han mostrat confiança i interès en les activitats. A més a més, he pogut rebre una retroacció positiva per part dels alumnes i del professorat respecte al contingut i la metodologia utilitzada. En general, ha estat una experiència enriquidora i útil tant per mi com a futura mestra, com pels infants.

Per tant, els resultats obtinguts justifiquen la pertinença i necessitat de la creació d'un recurs digital que permeti una millor accessibilitat per la pràctica i l'ensenyament dels primers auxilis a l'aula, ja que com s'ha pogut comprovar, es considera un tema important, necessari i útil.

2. Proposta d'acció: disseny de la pàgina web

Un dels objectius d'aquesta proposta és crear un recurs digital, en format pàgina web. Aquesta [pàgina web](#), que s'ha elaborat a partir d'un Google SITE, és una eina educativa dissenyada especialment pels mestres d'educació infantil de segon cicle, perquè puguin recórrer i consultar com treballar les bases dels primers auxilis de manera divertida i segura amb els seus alumnes. Aquestes activitats van adreçades a nens i nenes de 3 a 6 anys, com s'ha mencionat anteriorment, per tal d'ensenyar-los conceptes bàsics de primers auxilis. La pàgina web és dissenyada de manera atractiva, interactiva i fàcil d'usar, utilitzant elements visuals i multimèdia. Es desenvolupa contingut clar i concís, adaptat al nivell de comprensió dels infants, amb exemples i exercicis pràctics. S'ha optat per aquest format perquè és accessible gratuïtament, de fàcil accés i difusió, amb l'objectiu de poder arribar a un ampli nombre de docents.

En primer lloc, podem trobar la [pàgina principal](#) (Figura 1), que s’inicia amb una breu presentació general del que ofereix aquesta web, a qui va dirigit i quin és el seu objectiu.

Figura 1: Pàgina principal de la web

En segon lloc, es pot trobar una altra pestanya anomenada “[Informació bàsica dels primers auxilis](#)” (Figura 3) amb enllaços pertinents que porten a diferents seccions sobre el tema en qüestió: que són els primers auxilis, perquè són importants i si són necessaris treballar-los a educació infantil.

Figura 2: Informació bàsica dels primers auxilis

En tercer lloc, trobem una pestanya “[Activitats i recursos](#)” (Figura 4) que també inclou enllaços pertinents a diferents seccions, en aquest cas sobre com treballar els primers auxilis amb infants de 3 a 6 anys. A través d'aquests enllaços, els visitants poden accedir a un seguit d'activitats i recursos per ensenyar als nens i nenes com aplicar els primers auxilis. Els enllaços en qüestió són: Contes i materials didàctics, Cançons educatives, Jocs dinàmics, Jocs de rol, Demostracions pràctiques, Activitats de pintar i dibuixar i per últim “Visites exteriors”.

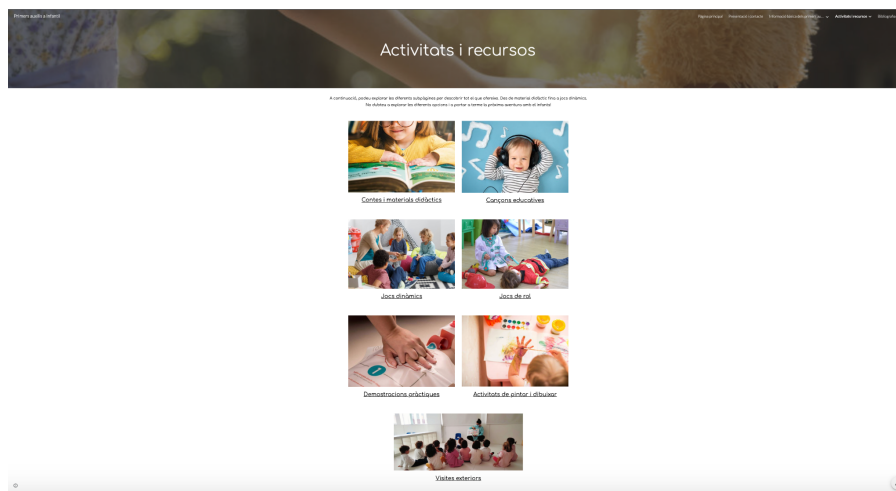

Figura 3: Activitats i recursos

En quart lloc, (Figura 2) trobem la pestanya on faig una petita [presentació](#) sobre mi i el perquè em vaig començar a interessar sobre els primers auxilis. A més, proporciono un correu electrònic per tal de facilitar la comunicació i estar disponible per respondre a qualsevol dubte o comentari del lector.

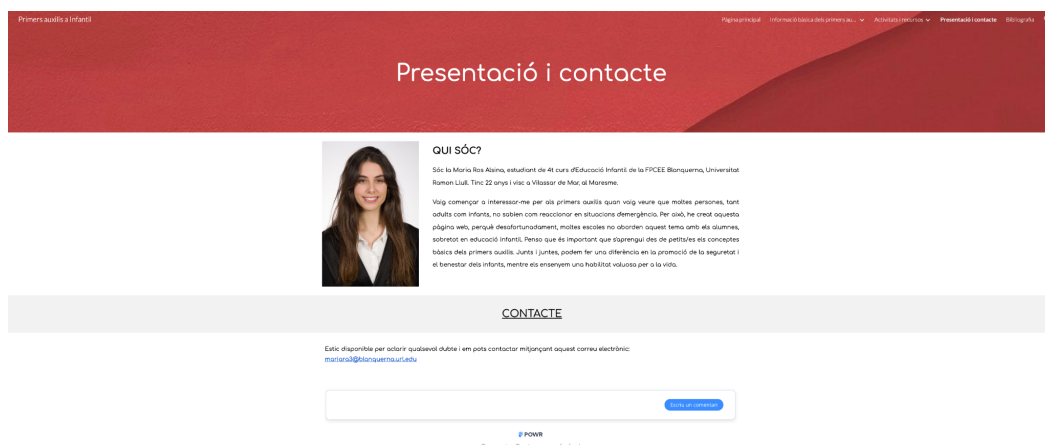

Figura 4: Presentació i contacte

En cinquè i últim lloc, es troba les “[Referències bibliogràfiques](#)” (Figura 5) utilitzades per la creació de la pàgina web.

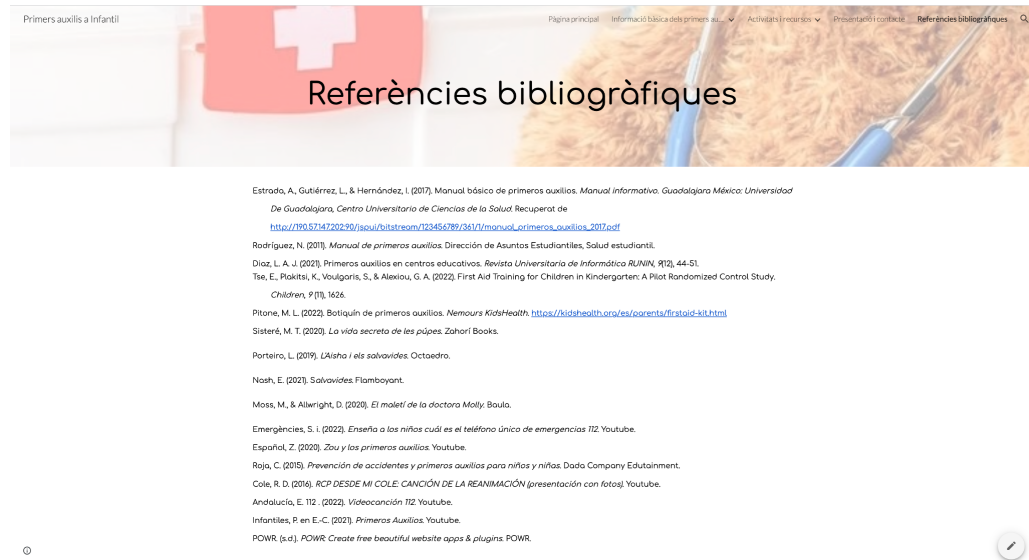

Figura 5: Referències bibliogràfiques

3. Avaluació de la Web

He considerat dedicar un espai específic en la meua pàgina web per a la recepció del feedback dels usuaris. Aquest espai em permetrà conèixer les impressions dels usuaris respecte a la meua pàgina web, la seva utilitat i les seves necessitats. Així, podré analitzar les opinions dels usuaris per millorar-la i adaptar-la als requeriments dels seus usuaris. A més, he decidit incorporar eines per calcular el nombre de visites, ja que aquesta informació resulta vital per avaluar l'èxit del meu recurs. Així, a través d'aquestes eines, podré obtenir una perspectiva més precisa del nombre de persones que accedeixen a la meua pàgina web.

Conclusions

L'objectiu principal d'aquest estudi era la creació d'una sèrie de recursos digitals senzills i de fàcil implantació adreçats als docents de segon cicle d'educació infantil. La meva proposta es basa en el disseny d'una pàgina web de lliure accés i amb una interfície molt intuïtiva on qualsevol educador que decideixi impartir classes de primers auxilis a l'aula trobi les eines adients.

Aquest projecte va sorgir d'una detecció de necessitats prèvies per descobrir quins coneixements sobre els primers auxilis poden assolir els infants de 3 a 6 anys; la importància que els docents i els sanitaris atribueixen a l'ensenyament d'aquesta temàtica a les aules de segon cicle; si les escoles d'aquesta franja d'edat han treballat o tenen previst treballar-los i conèixer el nivell d'adequació que els professionals de la salut i els docents consideren adients a les activitats proposades per aplicar a les aules d'infantil.

Mitjançant un qüestionari que ha estat realitzat per docents d'educació infantil i professionals sanitaris de diferents àmbits, s'ha establert que és important i beneficiós introduir el tema dels primers auxilis des de les primeres etapes del desenvolupament dels nens i nenes, i que aquest públic té la capacitat de comprendre els conceptes de primers auxilis de manera adaptada.

Un cop finalitzada la investigació i la recerca envers el tema principal d'aquesta tesi es pot concloure que, tot i que els professionals implicats arriben a consens sobre la necessitat i la rellevància de la implantació d'aquests cursos, no es troba la presència d'aquests a les aules espanyoles. La legislació vigent no inclou l'obligatorietat als centres educatius. De fet, són pocs els països europeus que ho contemplen (Böttiger et al., 2017). També podem afirmar que allà on s'ha mostrat un interès per portar a terme aquestes activitats, han mancat recursos tant digitals com impresos que serveixin d'eines pels docents no especialitzats.

En relació amb les limitacions de l'estudi, no s'ha realitzat una avaluació final de la percepció dels docents sobre la utilitat del recurs digital, ja que encara no ha estat utilitzat. No obstant això, es té la intenció de dur a terme aquesta avaluació en futurs estudis per obtenir una comprensió més completa de la seva valoració.

Respecte a la intervenció duta a terme durant l'estada de pràctiques, ha sigut positiva, ja que els infants van mostrar una actitud activa i van acollir bé la proposta. El resultat va ser altament satisfactori, ja que els infants van mostrar un gran interès i motivació per aprendre les mesures bàsiques de seguretat i les accions a prendre en cas d'emergència. Un fet destacable és que tot i la seva curta edat, han sigut capaços d'entendre i posar en pràctica els continguts treballats.

Per tant, recolzant l'afirmació de Diaz (2021, p.49), *“Podem concloure, que és necessari i imprescindible la formació en primers auxilis, tant de professors, personal de la institució i encara més dels estudiants”*, la formació en primers auxilis és essencial per a tota la comunitat educativa, ja que pot ser una habilitat vital que pot salvar vides, minimitzar les conseqüències d'una emergència i evitar accidents.

Referències bibliogràfiques

- Abelairas Gómez, C., López García, S., Martínez-Isasi, S., Carballo-Fazanes, A., & Rodríguez-Núñez, A. (2019). Conocimientos en soporte vital básico del futuro profesorado de Educación Infantil y Educación Primaria. ¿Una cuenta pendiente de los planes de estudios universitarios?. *Anales de Pediatría*, 91(5), 344-350.
- Blanco Sánchez, Á. M. (2020). *Propuesta de intervención para la enseñanza de los primeros auxilios en el ámbito escolar*. (Trabajo Fin de Grado). Facultad de Educación de Palencia, Universidad de Valladolid.
- Böttiger, B. W., Semeraro, F., Altemeyer, K.-H., Breckwoldt, J., Kreimeier, U., Rücker, G., Andres, J., Lockey, A., Lippert, F. K., Georgiou, M., & Wingen, S. (2017). KIDS SAVE LIVES: School children education in resuscitation for Europe and the world. *European Journal of Anaesthesiology*, 34(12), 792–796.
- Crespo Ruiz, F. G., Martínez Bastida, G., Migoya Mendez, M. D. E. L. C., & Alicia, M. (2013). *Primeros auxilios*. Ediciones Paraninfo.
- Díaz, L. A. J. (2021). Primeros auxilios en centros educativos. *Revista Universitaria de Informática RUNIN*, 9(12), 44-51.
- Estrada, A., Gutiérrez, L., & Hernández, I. (2017). Manual básico de primeros auxilios. *Manual informativo. Guadalajara México: Universidad De Guadalajara, Centro Universitario de Ciencias de la Salud*. Recuperat de http://190.57.147.202:90/jspui/bitstream/123456789/361/1/manual_primeros_auxilios_2017.pdf
- Fernández Palma, I. (2018). *Hijos de los árboles: la importancia de la educación al aire libre*. (Trabajo Fin de Grado Inédito). Universidad de Sevilla.

- González López, L. (2016). *Conocimiento de los adolescentes sobre técnicas de RCP y/o primeros auxilios*. (Trabajo Fin de Grado). Escuela Universitaria de Enfermería, Universidad de Valladolid.
- Gutiérrez, S. (2018). *Los Cuentos en la Educación Infantil: Los Cuentacuentos*. ICB, S.L. (Interconsulting Bureau S.L.).
- Ortega Pérez, A. (2016). *Primeros auxilios*. Aitamar.
- Pasadas, M. Z., & Pérez, L. F. T. (2021). OBSTRUCCIÓN DE LA VÍA AÉREA POR UN CUERPO EXTRAÑO (OVACE). *Revista Infancia y Salud*, 3(1), 9-9.
- Portal de educación infantil y primaria. (2022). Archivos de categoría: Cuentos para niños. Educapeques.
- Raja, B. (2013). El arte en educación infantil. *RELAdeI. Revista Latinoamericana de Educación Infantil*, 1(2), 179-192.
- Rodríguez, N. (2011). *Manual de primeros auxilios*. Dirección de Asuntos Estudiantiles, Salud estudiantil.
- Princesas, S. Y. (2021). 8 Juegos y actividades para enseñar primeros auxilios a los niños de forma divertida. *Sapos y Princesas*.
<https://saposyprincesas.elmundo.es/ocio-en-casa/juegos-para-ninos/juegos-ensenar-primeros-auxilios/>
- Prada, S. (2020). Trabajo de primeros auxilios en los colegios. *Aprendiendo con Sira*.
<https://aprendiendoconsira.com/actividades/284/>
- Skeet, M. (1991). *Urgencias y Primeros Auxilios*. Distrito Federal, México: El Manual Moderno.

Trujillo Berzal, S. (2016). Primeros auxilios en el aula de educación primaria. (Trabajo Fin de Grado). Facultad de Educación de Segovia, Campus María Zambrano, Universidad de Valladolid.

Tse, E., Plakitsi, K., Voulgaris, S., & Alexiou, G. A. (2022). First Aid Training for Children in Kindergarten: A Pilot Randomized Control Study. *Children*, 9(11), 16-26.

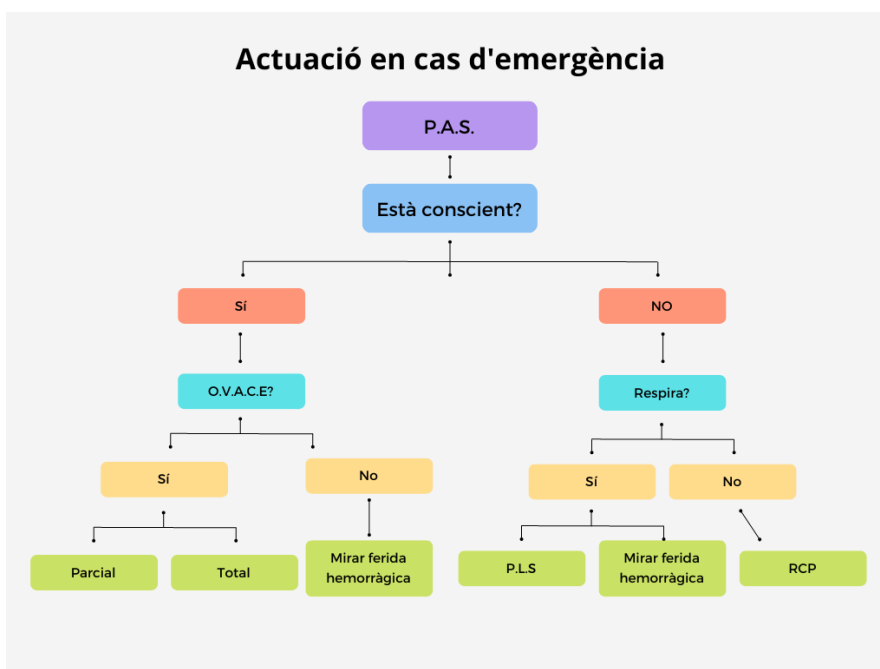
Vértice, E. (2012). *RCP básica y primeros auxilios*. Editorial Vértice.

Annexos

Annex 1: Legislació l'ensenyament de primers auxilis a les escoles

Annex 2: Actuació en cas d'emergència

Annex 3: Qüestionari detecció necessitats ([Enllaç](#))

Els primers auxilis a l'educació infantil

Benvolgut/da,

Soc la Maria Ros Alsina, alumne de 4t d'Educació Infantil de la FPCEE Blanquerna (Universitat Ramon Llull). Estic en procés del meu TREBALL FINAL DE GRAU, el qual tracta sobre els primers auxilis adaptats a infants de segon cicle d'Educació Infantil (3-6 anys). El meu objectiu és elaborar una metodologia adaptada als infants sobre els primers auxilis i apropar-los a una formació útil de per vida. Et demano si pots col·laborar contestant aquestes 16 preguntes per conèixer quina mesura consideres important i viable introduir aquest tema amb infants de 3-6 anys i detectar si a les escoles, concretament a les aules d'infantil es treballa els primers auxilis.

Les dades i respostes seran totalment anònimes respectant la confidencialitat.

Moltes gràcies per participar i dedicar-hi una estona a respondre el qüestionari.

Qualsevol dubte podeu posar-vos en contacte al meu correu que adjunto a continuació: mariara3@blanquerna.url.edu

mariara3@blanquerna.url.edu [Canvia de compte](#)

No compartit

Acceptes participar en aquesta recerca?

- Sí
- No

Si ets un docent d'Educació Infantil: Podries concretar el curs en el que fas classe?

- I3
- I4
- I5
- Altres

Si ets un professional sanitari: Podries concretar quin àmbit professional exerceixes actualment?

La vostra resposta

Què són els primers auxilis?

Els primers auxilis són les cures immediates que s'ofereixen a persones que han patit un accident o una malaltia sobtada, abans que arribi l'ajut mèdic especialitzat o abans que la persona afectada sigui traslladada a un centre d'atenció mèdica. Els primers auxilis tenen com a objectiu preservar la vida, prevenir complicacions, alleujar el dolor i ajudar a la recuperació de la persona afectada (Lorena i Hernández, 2019).

Lorena, M. L. A. E. V., & Hernández, P. G. L. I. E. (2019). Manual básico de PRIMEROS AUXILIOS.

[Següent](#)

[Esborra el formulari](#)

Coneixements dels primers auxilis a segon cicle (3-6 anys):

1. Els infants de segon cicle creus que són capaços d'entendre que són els primers auxilis? *

	1	2	3	4	
Gens	☐	☐	☐	☐	Molt

2. Els infants de 3-6 anys són capaços d'aprendre vocabulari més tècnic (com ara primers auxilis, posició lateral de seguretat...)? *

	1	2	3	4	
Gens	☐	☐	☐	☐	Molt

3. Els infants de segon cicle poden arribar a entendre o aprendre les tècniques P.A.S. (Proteger, Avisar i Socórrer)? *

- Els d'13
- Els d'14
- Els d'15
- No
- Tots els cursos

4. Creus que els primers auxilis es poden adaptar per a infants de segon cicle (3-6 anys)? *

- Els d'13
- Els d'14
- Els d'15
- Sí, a tots els cursos

Enrere

Següent

Esborra el formulari

Rellevància dels primers auxilis a segon cicle:

5. Creus que és important i útil introduir el tema dels primers auxilis des de ben petits? *

	1	2	3	4	
Gens	☐	☐	☐	☐	Molt

6. Per què?

La vostra resposta

7. Creus important normalitzar temes i paraules tabús com ara: sang, desmaiar-se, hemorràgia...? *

- Sí
- No
- Depèn de la paraula

Treballar a educació infantil (3-6 anys) els primers auxilis:

"Dirigit als docents"

8. Heu treballat o parlat alguna vegada els primers auxilis a les aules de segon cicle?

- Sí
- No

9. En el cas que sí, com ho heu fet?

La vostra resposta

Enrere

Següent

Esborra el formulari

Tècniques adaptables pels infants:

"Dirigit als experts en l'àmbit sanitari"

10. Quines de les següents tècniques creus que es poden adaptar per infants de segon cicle (3-6 anys)? (Adaptar: ser capaços d'entendre i/o realitzar)

- La S.V.B: Suport Vital Bàsic, també coneguda com a RCP (reanimació cardiopulmonar)
- O.V.A.C.E: L'obstrucció de la via aèria per cos estrany, també coneguda com la maniobra d'Heimlich
- Hemorràgia: Externa (compressió directa a sobre) o Interna (estirar a la víctima amb les cames elevades i cobrir-la)
- PLS: Posició lateral de seguretat

Enrere

Següent

Esborra el formulari

Activitats per treballar els primers auxilis amb els infants de 3-6 anys:

A continuació assenyalat el grau en què consideres adequades les següents activitats

11. Contes i materials didàctics: Hi ha diversos materials didàctics disponibles que poden ajudar a ensenyar els nens i nenes sobre els primers auxilis, com ara contes. Aquests tipus de materials poden ser útils per complementar les activitats i reforçar els coneixements adquirits.

Gens 1 2 3 4 Molt

12. Jocs dinàmics: Per treballar conceptes més concrets com ara el número d'emergències o el material del Kit dels primers auxilis. Per exemple, amb el número es pot dibuixar un telèfon gros a la classe i han de saltar a les tecles corresponents i respecte al Kit, es pot portar material variat i han de decidir quin material del que s'ha portat és necessari o no que hi hagi dins el Kit.

Gens 1 2 3 4 Molt

Kit dels primers auxilis:

13. Demostracions pràctiques: Realitzar demostracions pràctiques de les tècniques de primers auxilis és una manera efectiva d'ensenyar als infants com actuar en situacions d'emergència. Es poden utilitzar ninos o peluxos i materials de primers auxilis per mostrar com aplicar una cura o embenat, o com fer una reanimació cardiopulmonar (RCP).

Gens 1 2 3 4 Molt

14. Cançons educatives: Les cançons educatives poden ser una manera divertida d'ensenyar els nens sobre els primers auxilis. Per exemple, una cançó amb rimes sobre com trucar al servei d'emergència o sobre com fer una cura.

Gens 1 2 3 4 Molt

15. Activitats de pintar i dibuixar: Ensenyar els conceptes bàsics de primers auxilis als infants a través d'activitats creatives com ara pintar i dibuixar. De fet, aquestes activitats poden ser una forma divertida i interactiva d'introduir conceptes importants de seguretat i primers auxilis.

Gens 1 2 3 4 Molt

16. Quines altres activitats es podria fer amb els infants de 3 a 6 anys?

La vostra resposta

Enrere

Envia

Esborra el formulari

Annex 4: Quadre de comandament detecció necessitats ([Enllac](#))

Objectius específics	Categoria	Ítems	Instrument	Participants
Identificar quins coneixements i quines tècniques de primers auxilis poden ser capaços d'entendre i de fer els infants de segon cicle. Detectar si els primers auxilis es poden adaptar a infants de segon cicle.	Coneixements primers auxilis infants	- Els infants de segon cicle creus que són capaços d'entendre que són els primers auxilis? - Els infants de 3-6 anys són capaços d'aprendre vocabulari més tècnic (com ara primers auxilis, posició lateral de seguretat...)? - Els infants de segon cicle poden arribar a entendre o aprendre les tècniques P.A.S. (Protegir, Avisar i Socórrer)? - Creus que els primers auxilis es poden adaptar per a infants de segon cicle (3-6 anys)? -Quines de les següents tècniques creus que es poden adaptar per infants de segon cicle (3-6 anys)? (Adaptar: ser capaços d'entendre i/o realitzar)	Qüestionari	Mestres d'EI de segon cicle Experts en l'àmbit sanitari

Conèixer la importància que donen els docents sobre treballar els primers auxilis a les aules de segon cicle	Rellevància primers auxilis a educació infantil segon cicle	- Creus que és important i útil introduir el tema dels primers auxilis des de ben petits? Per què? - Creus important normalitzar temes i paraules tabús com ara: sang, desmaiar-se, hemorràgia...?	Qüestionari	Mestres d'EI de segon cicle Experts en l'àmbit sanitari
Detectar si a les escoles, concretament a les aules de 3-6 anys, han treballat o treballarien els primers auxilis a les aules.	Detecció de treballar a infantil els primers auxilis	- Heu treballat o parlat alguna vegada els primers auxilis a les aules de segon cicle? En el cas que sí, com ho heu fet?	Qüestionari	Mestres d'EI de segon cicle
Elaborar un conjunt d'activitats en un format digital, on els docents de segon cicle d'educació infantil puguin consultar i utilitzar les activitats adaptades dels primers auxilis pels infants de 3 a 6 anys.	Activitats de primers auxilis	-Activitats per treballar els primers auxilis amb els infants de 3-6 anys: - Contes i materials didàctics - Jocs dinàmics - Demostracions pràctiques - Cançons educatives - Activitats de pintar i dibuixar - Quines altres activitats es podria fer amb els infants de 3 a 6 anys?	Qüestionari	Mestres d'EI de segon cicle Experts en l'àmbit sanitari

Annex 5: Intervenció Pràcticum III

Annex 5.1: Graelles d'observació infants ([Enllaç](#))

Taula 1: 14/03/2023

Dimensions	Categories	Subcategories	Indicadors	Si	No
Els primers auxilis	Infant	Actitud	Observa i explora de manera activa	x	
			Mostra curiositat en allò que s'explica	x	
			Té iniciativa en la participació en discussions i activitats de comunicació		x
		Aprentatge	Participa activament en les activitats d'aprenentatge	x	
			Utilitza coneixements i habilitats prèvies		x
		Interacció companys/es	Col·labora amb els altres nens i nenes	x	
Es comunica de manera respectuosa i constructiva amb els altres nens i nenes	x				

Taula 2: 16/03/2023

Dimensions	Categories	Subcategories	Indicadors	Si	No
Els primers auxilis	Infant	Actitud	Observa i explora de manera activa	x	
			Mostra curiositat en allò que s'explica	x	
			Té iniciativa en la participació en discussions i activitats de comunicació	x	
		Aprentatge	Participa activament en les activitats d'aprenentatge	x	
			Utilitza coneixements i habilitats prèvies	x	
		Interacció companys/es	Col·labora amb els altres nens i nenes		x
Es comunica de manera respectuosa i constructiva amb els altres nens i nenes	x				

Taula 3: 21/03/2023

Dimensions	Categories	Subcategories	Indicadors	Si	No
Els primers auxilis	Infant	Actitud	Observa i explora de manera activa	x	
			Mostra curiositat en allò que s'explica	x	
			Té iniciativa en la participació en discussions i activitats de comunicació	x	
		Aprentatge	Participa activament en les activitats d'aprenentatge	x	
			Utilitza coneixements i habilitats prèvies	x	
		Interacció companys/es	Col·labora amb els altres nens i nenes	x	
Es comunica de manera respectuosa i constructiva amb els altres nens i nenes	x				

Annex 5.2: Resultats graella d'observació infants ([Enllaç](#))

CATEGORIA: Infant										
SUBCATEGORIA: Actitud										
Ítems	Observació 1		Observació 2		Observació 3		TOTAL		Actitud	
	SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO	Positiva	Negativa
Observa i explora de manera activa	1	0	1	0	1	0	3	0	3	0
Mostra curiositat en allò que s'explica	1	0	1	0	1	0	3	0	3	0
Té iniciativa en la participació en discussions i activitats de comunicació	0	1	1	0	1	0	2	1	2	1
SUMATORI									8	1
D'un total de X conductes observades									9	
									88,89%	11,11%
CATEGORIA: Infant										
SUBCATEGORIA: Aprenentatge										
Ítems	Observació 1		Observació 2		Observació 3		TOTAL		Aprenentatge	
	SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO	Positiva	Negativa
Participa activament en les activitats d'aprenentatge	1	0	1	0	1	0	3	0	3	0
Utilitza coneixements i habilitats prèvies	0	1	1	0	1	0	2	1	2	1
SUMATORI									5	1
D'un total de X conductes observades									6	
									83,33%	16,67%
CATEGORIA: Infant										
SUBCATEGORIA: Interacció companys/es										
Ítems	Observació 1		Observació 2		Observació 3		TOTAL		Interacció companys/es	
	SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO	Positiva	Negativa
Col·labora amb els altres nens i nenes	1	0	0	1	1	0	2	1	2	1
Es comunica de manera respectuosa i constructiva amb els altres nens i nenes	1	0	1	0	1	0	3	0	3	0
SUMATORI									5	1
D'un total de X conductes observades									6	
									83,33%	16,67%

Annex 5.3: Gràfica de resultats de les graelles d'observació ([Enllaç](#))

